

EL MARINER MAGÍ

EL MARINER MAGÍ

Montserrat Esteve
Any 2001

Capítol I

L'escapada

Això que ara us vaig a explicar no és pas un conte, és més que un conte: és una història. És una història perquè va passar de veritat, ara fa bastants anys. Jo la vaig sentir per primera vegada quan era petita com vosaltres i vaig venir a aquesta casa de colònies. Perquè aquesta casa la va fer el mariner Magí, i aquesta és la seva història, tal com ell me la va explicar a mi.

En Magí va néixer en aquell poblet que heu vist dalt d'un turonet, quan veniem cap aquí. Aquell poblet que es diu Sant Vicenç de Calders.

Els seus pares eren pagesos i ell els ajudava amb el què podia, però la seva il·lusió no eren les terres, sino el mar. Ja de ben petit, molts dies venia caminant amb el seu pare fins aquesta platja de Comarruga, i aquí va aprendre a nedar i a distingir uns dels altres els vaixells que entraven o sortien del port de Vilanova. De tant en tant algun diumenge hi anaven amb la tartrana, i llavors tenia la ocasió de veure d'aprop aquells magnífics vaixells de vela i els treballs d'aquells esforçats mariners. Quan cap al tard tornava cap a casa feia veure que s'endormiscava, per no haver de parlar amb ningú, però en realitat estava imaginant com seria la seva vida uns anys més tard, quan fos mariner.

El dia que va fer quinze anys va parlar amb el seu pare:

-Pare, ja no vull estudiar més. Vull començar a treballar.

-Molt bé, Magí. Demà mateix pots venir amb mi a arrencar patates.

-No és això el que voldria fer, pare. Jo...

-No t'agrada arrencar patates? No hi fa res: això aviat s'acaba. Després vindrà collir raïms, després...

-No, pare. És que jo no vull ser pagès. Vull ser mariner!

El pare es va alçar de la cadira, espantat.

-Però, què dius? Com pots donar aquest disgust als teus pares? Ser mariner vol dir passar-se mesos i mesos a la mar, si no anys. Qui cuidarà les meves terres, les teves, quan jo no pugui? Ens deixaries, ara que ens estem començant a fer vells, sense saber res de nosaltres per molt de temps? Ah, no! Jo vaig rebre aquesta casa i aquestes terres del meu pare i te les haig de passar a tu. I tu faràs com jo: et casaràs i cuidaràs la teva herència fins que la puguis passar al teu fill.

I des d'aquell dia es van acabar les passejades per la platja i les sortides a Vilanova. En Magí treballava amb el seu pare però cada dia amb el cor més enconguit. I una nit, sense dir res a ningú, va agafar un farcell amb roba i una mica de menjar i va sortir de casa. Només la lluna el veia com caminava de pressa, de pressa, per arribar a Vilanova abans que sortís el sol. Un cop arribat al port va triar el vaixell més gran i, com les rates, hi va entrar per la corda que l'amarrava. Després es va entaforar a baix a les bodegues, va menjar un tros de pa que duia al farcell i es va quedar ben adormit.

Capítol II

Oh, Mare Nostrum!

No sabia quantes hores feia que dormia, ni si era de nit o de dia. Pel damunt sentia soroll de corredisses, cops i crits apagats per la llunyania, i a prop seu una lleu remor d'alguna cosa que es bellugava. Rates, potser? A més a més, la calor començava a fer-se insuportable, i el seu cos li demanava aigua amb urgència. Però ell va pensar que encara era massa aviat per sortir del seu amagatall. De tota manera en aquella foscor era impossible saber on era la sortida. Així que es va quedar ben quiet fins que la porta es va obrir, per tornar-se a tancar. Va memoritzar ben bé aquell lloc i quan ja no va poder resistir més les ànsies de llibertat, a les palpentes, va trobar la porta i va sortir.

De seguida es va presentar davant del capità.

- Capità: sóc el Magí de Sant Vicenç.
- Ets un mariner?
- Encara no, senyor. Però ho seré si me n'ensenyau.
- Això què vol dir? Com has vingut?
- He pujat al vaixell aquesta nit, sense que ningú no em veiés.
- Tu el que ets és un polissó! Ja ho saps que això està molt castigat?

El Magí no havia sentit mai aquella paraula. I es va quedar ben sorprès quan va saber el que l'esperava: treballaria a la cuina per pagar-se la manutenció fins que el desembarcarien al primer port on farien escala: Alexandria.

I així és com va fer el Magí el seu primer viatge. Pelant patates i netejant des que sortia el sol fins que es ponia. Com es delia quan veia els mariners pujar i baixar per aquelles escales de corda! Però ell havia de mirar de fer la seva feina ben feta i no molestar-los amb res, doncs n'hi havia més d'un amb mal caràcter, i moltes vegades va haver d'aguantar alguna de les seves bromes.

Però quan es feia de nit sortia a cuberta a descansar i a contemplar les estrelles d'aquell cel immens. I sota aquell cel immens va renovar la promesa que s'havia fet a Vilanova, quan hi anava amb el seu pare: havia de ser mariner.

Capítol III

Alexandria

Fidel a la seva paraula, el capità, tot i que havia començat a sentir simpatia per aquell xicot tant decidit, va ordenar que en Magí desembarqués tan bon punt com van arribar a Alexandria. I aquí me'l teniu, sol en un país estranger amb el seu farcellet de roba, mirant com s'allunya el vaixell que havia estat la seva casa durant la travessia pel Mediterràni. Llavors va ser quan va començar a pensar amb la seva casa de debò, amb els seus pares, i en com patirien pensant en ell. I va sentir un desig molt gran de tornar-los a veure. Però, com ho faria sense saber quin vaixell agafar, i aquí no hi havia ningú que l'entengués?

Caminava desconsolat en mig d'una multitud de gent que parlava un idioma ben estrany quan de cop i volta va sentir:

- Estira la corda, que quedi ben fort!
- I tu ajuda'm també, eh?

Eren dos homes enfeïnats carregant un gros paquet. Ràpidament es va dirigir cap a ells:

- Sou catalans?
- Sí, noi. I tu també. Què hi fas aquí?
- Em vaig embarcar de polissó i m'han deixat abandonat. Que aneu cap a casa?
- No. Ara venim de Barcelona, i ens estem preparant per fer un llarg viatge, cap als mars del Sud. Vols venir amb nosaltres?
- Jo voldria tornar... A Vilanova, o a Barcelona...
- Com vulguis noi. Però et serà una mica difícil trobar-ne un de tornada, I tal com et veig, no deus poder passar aquí gaires dies més. Au, anima't i vine, que t'ensenyarem el nostre vaixell.

Incapaç de pensar res més els va seguir fins al moll, on hi havia amarrat un vaixell més aviat esquitit, amb les veles apedassades.

- Eh, que és bonic? No és molt nou, però està ben conservat. Ens ha costat molt als meus companys i a mí organitzar aquesta expedició, però si vens amb nosaltres et garanteixo que passaràs unes aventures meravelloses, perquè anirem allà on molt poca gent gosa anar.
- I m'ensenyareu a fer de mariner?
- I tant! Necessitem gent que ens ajudi.

I així va ser com en Magí va emprendre el llarg i atzarós viatge cap als mars del Sud.

Capítol IV

El país del gel

Aquells sí que van ser uns dies feliços, en què va aprendre tot el que volia saber sobre el mar i els vaixells, i va poder donar nom a les constel·lacions que tant havia observat en el seu primer viatge. Tot anava bé fins que va notar que cada dia feia més fred.

- Quin dia és avui, nois?
- Setze de juny. Aviat entrarem a l'estiu. Sort d'això, perquè a l'hivern no podríem pas venir cap aquí.
- Deu fer molt fred, oi?
- I tant! Has de pensar que, a l'hivern, tot aquest mar és completament glaçat. Ni els pingüins hi volen viure. Però a partir d'ara, cada dia anirà fent més bon temps, i veurem tota mena d'animals que venen aquí a reproduir-se.
- No sé tu, però jo cada dia passo més fred. I fa més fred ara que el més passat.
- Impossible! El calendari no enganya: estem acabant la primavera i a punt de començar l'estiu.

En això que un dels mariners s'alça tot esverat

- Ai, companys, que em sembla que ens hem equivocat de ple a ple!
- Per què ho dius?
- No us en recordeu que ens van ensenyar a l'escola que quan a casa és l'estiu a l'hemisferi sud és l'hivern, i a l'inrevés? Doncs ara pagarem la nostra mala memòria!

Com si els hagués caigut al damunt un cubell d'aigua freda, tots es van quedar quietes i callats. Què seria d'ells ara, tot sols a l'hivern i tan lluny de qualsevol lloc habitat?

No trigarien gaire a saber-ho. Amb pocs dies el mar es va començar a glaçar, i al petit veler li era molt difícil avançar entre els troços de gel, fins que va quedar completament atrapat.

Amb les veles arriades i abrigats tan com podien, es disposaven a passar els dies més durs de la seva vida.

- I tampoc no tenim menjar per passar aquí tot l'hivern. Si al menys poguéssim pescar, però com, si no hi ha aigua enlloc?
- Això sí que es pot arreglar! Desenganxem l'ancla!

Dit i fet. Un cop lliure, la grossa ancla es va precipitar sobre el gel, travessant-lo. Els mariners miraven el forat que havien fet, tot pensant que no seria molt fàcil que d'allí en poguéssin treure peixos per a tothom, quan van sentir uns esbufecs i immediatament una foca va sortir de dins l'aigua. Ella també havia quedat atrapada pel gel, i segurament hauria mort, sense poder respirar.

La foca va resultar ser molt agraïda amb els qui l'havien salvat la vida, de manera que no van haver de pescar ni un peix: ella ho feia per ells i de la manera més fàcil, semblava, doncs només havia d'entrar dins l'aigua per tornar a sortir al moment amb un peix a la boca.

I així van passar aquells llargs dies, millor dit: nits, perquè amb prou feines si veien el sol. Perquè heu de saber que com més al sud s'està, més triga a sortir el sol i més aviat es pon, de manera que al mig de l'hivern no hi ha dies, sino nits.

Però com que tot el que comença acaba, també es va acabar l'hivern i va tornar la primavera, i el gel es va desfer i altre cop el vaixell va quedar lliure per avançar pel mar. Contents van llevar l'ancla, van desplegar les veles i es van despedir de la seva amiga, la foca. Unes noves aventures, tant o més perilloses que aquella, els esperaven mar endins.

Capítol V

La tempesta

Els dies s'anaven fent més llargs i el mar tornava a ser tan blau com abans. Navegaven per l'oceà Pacífic, rumb al nord, quan uns grans núvols blancs van aparèixer per l'horitzó.

Els núvols creixien i creixien i s'anaven enfosquant mentre omplien tot el cel. De cop i volta es va alçar un fort vent i les onades es feien cada cop més amenaçadores. I de seguida, la pluja, acompanyada de llampecs i trons. Els mariners treballaven sense parar, arriant les veles, aguantant el timó i treient tanta aigua com podien. No havien vist mai una tempesta com aquella, i no sabien si el petit vaixell estava preparat per resistir-la.

Finalment, al cap de varies hores de lluitar contra les onades, la pluja i el vent, el pal major es va trencar i va caure damunt la nau, obrint una gran esquerda per on entrava l'aigua sense parar. Veient-se perdut, el Magí es va lligar fortament amb una corda a un tros del pal major i es va abandonar al mar.

Quan la tempesta va amainar no quedava cap més resta del vaixell ni dels seus companys. Sol enmig del mar, sabia que no es podia quedar allà lligat i sense fer res, així que es va deslligar, va agafar una direcció qualsevol, i esperant que fos la correcta, va començar a nedar.

I nedava fins que acabava les forces, descansant una estona per tornar-s'hi a posar, i així, al cap de dos dies va ser quan va veure allà lluny la terra que havia de ser la seva salvació.

Quan finalment va posar els peus a la platja, no va poder avançar gaire. Es va deixar caure bocaterrosa, i va dormir allà mateix durant dos dies i dues nits.

Capítol VI

L'illa misteriosa

El primer que va fer quan es va despertar va ser buscar algú que el pogués ajudar, però no va veure cap camí ni cap senyal que l'indicés que per allí havia passat una persona. La platja era de sorra blanca i fina, sense cap petjada, i més enllà hi havia un bosc d'arbres altíssims, sota els quals hi havia tota mena de plantes amb flors i fruites que no havia vist mai. Ja començava a pensar que havia arribat a una illa deshabitada, però es va voler assegurar:

- Hola!
- Hola! ... Hola! ... Hola!

Imagineu com va quedar de sorprès en sentir aquella resposta. I va tornar a cridar:

- Que hi ha algú?
- Que hi ha algú? ...Que hi ha algú? ... Que hi ha algú?
- Però, qui sou?
- Però, qui sou? ... Però, qui sou?... Però, qui sou?

La seva sorpresa va ser més gran quan es va adonar que les veus sortien de dins dels arbres, i que els que així el contestaven eren uns lloros de colors bigarrats que semblava que no tenien gens de por de veure'l.

I així va ser com en Magí es va quedar en aquella illa, amb la sola companyia dels lloros amics. Va pensar que si ells hi podien viure ell també ho faria: menjaria el mateix que ells i beuria de la mateixa aigua. A canvi, el Magí els va ensenyar moltes paraules, que ells aprenien de seguida, i semblava talment que n'entenguessin el significat: "sorra", "pedra", "mar", "plou"...

Però com més dies anaven passant, més estones s'estava el Magí contemplant l'horitzó, per si hi veia passar algun vaixell. I sí, un dia en va veure un de molt petit allà lluny. Oh, si el poguéssin veure a ell també! Al cap d'una estona de cridar i sacsejar una branca de palmera es va adonar que el vaixell s'havia fet més gran. Això volia dir que s'acostava! Oh, sí, el vaixell creixia i creixia i ja es podien comptar totes les veles!

En això que un dels lloros va dir:

- Pirates!
- Pirates!... Pirates!... Pirates!- contestaven els altres.
- Pirates? Aquesta paraula no l'han apres de mí - va pensar - Segurament aquests lloros tenen uns altres amics, que són els amos d'aquesta illa.

I li van venir a la memòria totes les històries de pirates dolents que havia sentit explicar al seu pare. De manera que ja no sabia si alegrar-se'n o no de l'arribada del vaixell, i quan de més a prop va poder veure la bandera negra amb la calavera no li va quedar cap dubte: s'amagaria i només sortiria si ho veïés segur.

Capítol VII

Abdeslak

Amagat darrere unes mates el Magí veia arribar els pirates. Un cop el vaixell va quedar anclat no molt lluny de la platja, van començar a baixar les barques carregades de sacs i caixes, que transportaven entre tots bosc endins, cap a una cova tan ben amagada que ell, amb el temps que feia que era allà no havia sospitat mai que hi fos.

El seu aspecte no era gaire tranquil.litzador: eren quaranta o cinquanta, armats amb pistoles i ganivets, i la majoria mostraven cicatrius d'antigues ferides. El Magí va decidir no sortir del seu amagatall.

Quan van haver acabat aquesta feina van omplir unes grans botes amb aigua de la font, i ja cap al tard, van fer un gran foc al mig de la platja i va començar la festa: menjaven, bevien, cantaven i comentaven les aventures passades, amb grans rialles. Tots menys un, que estava lligat a un arbre. Qui sap què hauria fet aquell, perquè el tinguéssin així! Potser era el més dolent de tots.

La nit va anar passant d'aquesta manera fins que van caure tots adormits. Però no per gaire estona, perquè tot just sortia el sol que ja els pirates s'afanyaven a recollir, i carregant les barques amb fruita i les botes d'aigua van fer cap altre cop al vaixell. Després van llevar l'ancla i van salpar amb el vent a favor.

Però no es va quedar sol, el Magí: aquell pobre pirata continuava lligat a l'arbre. A poc a poc s'hi va acostar.

- Qui ets tu, i d'on has sortit? - va exclamar el pobre home, tot espantat.

- Em dic Magí, i vaig arribar aquí quan el meu vaixell va naufragar. He viscut aquí tot sol fins que heu arribat vosaltres, però no he gosat sortir de por que us tenia. I tu, qui ets? perquè t'han deixat aquí? Es que han de venir a buscar-te aviat?

I l'home li va explicar la seva història. Ara li deien Abdeslak, però no era un pirata de debò, sinó a la força. Quan vivia al seu poble es deia Ramon, i era mestre d'aixa, que vol dir que es dedicava a construir vaixells. Un dia van arribar els pirates i després de robar tot el que van poder el van fer pujar a la seva nau, perquè necessitaven algú que els l'arreglés.

-Cinc anys he viscut amb ells aquesta mala vida, fins que em vaig decidir a plantar-los cara. I com que ja els havia arreglat el vaixell i ja no em necessitaven, m'han deixat aquí abandonat. Ells no pensen tornar fins d'aquí quatre o cinc anys més, i segur que em trobarien mort, si no fos per tu.

I d'aquesta manera va ser com en Magí va trobar un nou amic, i junts havien de trobar la manera de sortir d'aquella illa.

Capítol VIII

Libertat

No va perdre el temps en Magí:

-Tu series capaç de construir un vaixell per a nosaltres dos?

-Si tingués eines i materials, i tu m'ajudéssis...

-Amb mí ja hi pots comptar. El material és la fusta, oi? Mira quants arbres tenim!

-I les eines, si tenim sort, ja sé on les podriem trobar!

-A la cova dels pirates!

Ràpidament es van posar en camí. Un cop a dins la cova van veure una muntanya de caixes i baguls. Haurien de remenar una bona estona. En unes caixes hi havia monedes d'or i plata, en unes altres anells, braçalets, collarets de perles. Res d'això els feia contents, doncs buscaven un tresor més valuós, que finalment van trobar: serres, destrals, ribots, claus, martells, cordes, roba per fer veles... en fi, tot el que necessitaven per a la seva obra.

I es van posar a treballar. Des que sortia el sol fins que es ponía no paraven més que per beure aigua i menjar fruita, que compartien amb els lloros. Havien d'acabar el vaixell abans que tornessin els pirates: els hi anava la vida.

I ho van aconseguir. Al cap de sis mesos de treballar podien posar nom a la petita nau que els havia de dur a la seva terra. I aquest nom va ser "Libertat".

Arribada l'hora de carregar, sabeu què es van endur d'aquella illa? No pas riqueses ni tresors, que eren robats: aigua i menjar tant com van poder, doncs no savien quant de temps havia de durar el viatge, i una cosa molt important per al Magí: els lloros més amics, que tanta companyia li havien fet quan estava sol.

Però vet aquí que els homes es proposen unes coses que el destí s'encarrega de canviar. I no va ser aviat que van poder tornar a la seva terra, sino que van passar molts anys en alta mar i d'un port a l'altre, transportant tota mena de mercaderies, que aquesta és la vida dels mariners.

Fins que un dia es van adonar que els costava massa enfilarse per les escales de corda, i que ja no podien carregar i descarregar el vaixell. Aleshores van pensar que havia arribat el moment de deixar la feina que havia estat la seva vida i van posar rumb a casa seva, rumb a Catalunya.

.

Epíleg

Quan van arribar a Vilanova es van vendre la “Llibertat”, i després de repartir-se els diners es van acomiadar. El cor del Magí batejava de pressa mentre pujava la costa, camí de Sant Vicenç. No havia canviat gaire el poble: hi havia molt poques cases noves, i la seva era igual que abans. Però, ai! La gent no era la mateixa. Els seus pares s’havien fet vellets i havien mort, i era impossible reconèixer els seus amics, que eren nens quan ell els va deixar. A ell tampoc no el coneixia ningú. Tenia ganes de cridar “sóc el Magí”, però no podia, perquè en lloc de paraules li sortien llàgrimes.

Lentament va baixar fins la platja de Comarruga, i va pensar que era un bon lloc per viure-hi. Amb els diners que havia guanyat fent de mariner es va fer una casa molt gran, una casa de colònies per a nens i nenes que no havien vist mai el mar. Al voltant de la casa hi va plantar uns arbres que després es van fer molt alts, perquè hi visquéssin els lloros, que ja sabeu que viuen tants anys com les persones.

I en aquesta casa va passar els últims anys de la seva vida. De tant en tant anava a pescar amb una petita barca, però el que li agradava més era seure per la nit a la vora de la mar, amb els nens i nenes de la casa de colònies, i explicar-los històries de pirates i mariners. Alguna vegada havia vingut a veure’l el seu amic Ramon, com aquella que es va presentar davant de tots els nens vestit de pirata i dient que era l’Abdeslak.

FÍ